

втратила боєздатність, а тайпіни в цілому - широку підтримку народу. Вони зазнали поразки під ударами об'єднаних військ маньчжурської династії і китайських поміщиків, підтриманих інтервентами. Тайпіни втратили своїх талановитих керівників і вже не мали реальних сил, здатних перемогти урядові війська. До того ж третій етап повстання збігся із Другою опіумною війною.

Спроба створити «державу великого благоденства», засновану на рівності та братерстві, виявилась нереальною. Замість старої знаті упродовж процесу державотворення була створена нова. Кінцеву мету повстання представники кожної з соціальних груп тайпінів розуміли по-своєму, між ними розпочалася боротьба. У результаті змови Ян Сюцин був убитий, а його прибічники страчені. Тому шансів на довготривале існування Тайпінська держава не мала.

Проте повстання Тайпінів мало велике історичне значення, стало передвісником китайської буржуазно-демократичної революції та національно-визвольної боротьби.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адамчик В.В. История Китая. М.: АСТ; Мн.: Харвест, 2005. 660 с.
2. Набока О.В. Участь США в розгромі тайпінського повстання в Китаї (1858-1864). *Китайська цивілізація: традиції та сучасність. Перспективи соціально-економічного та політичного розвитку КНР в XXI столітті: матеріали ІХ наук. Конф. (22 верес. 2015р.) / Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України. Київ : КНЕУ; ІВО, 2015. С. 70-72.*
3. Рубель, В. А. Нова історія Азії та Африки. Постсередньовічний Схід (XVIII – друга половина XIX ст.). К.: Либідь, 2007. 560 с.

Олена СОРОКІНА,
магістрантка 1 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Науковий керівник: **Олена АВДЄЄВА,**
к.і.н., доцент (БДПУ)

ПРАВИЛА ДЛЯ УЧНІВ БЕРДЯНСЬКОЇ ЧОЛОВІЧОЇ ГІМНАЗІЇ, ЩОДО ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА МІСТА БЕРДЯНСЬК (ОСТАННЯ ТРЕТИНА ХІХ – ПОЧАТОК ХХ СТ.)

Актуальність. Висвітлення політики щодо учнівського виховання є чи найактуальнішою темою сьогодні. Через це важливо дослідити як ставилися учні Бердянської чоловічої гімназії до театру, та яка була політика по відношенню до їх морального та естетичного виховання.

Об'єкт дослідження. Відношення учнів Бердянської чоловічої гімназії до театру в період останньої третини ХІХ – початку ХХ ст.

Предметом дослідження є політика Одеського учбового округу й відношення вчителів учбових закладів Бердянська до театрального мистецтва молоді в межах означеного темою часу.

Паралельно в час відкриття Бердянського зимового театру почала діяти Бердянська чоловіча гімназія. Навчання в учбовому закладі здійснювалось відповідно до затвердженого 30 липня 1871 року «Уставу

Гимназий и Прогимназий ведомства Министерства Народного Просвещения» [3, с. 21].

Відповідно до затвердженого уставу були прийняті «Правила, обов'язкові для учнів Бердянської гімназії за стінами учбового закладу» опрацьовані та затверджені на засіданні Педагогічної Ради 4 червня 1894 року. Відповідно до цих правил встановлювались обмеження щодо відвідування гімназистами театру, публічних балів, приватних спектаклів без дозволу свого класного наставника, чи особливого дозволу [2, с. 72]. Учні молодших класів для відвідання театру або концерту повинні подати заяву від батьків або заступників цього місця, але, коли учень знаходиться в театрі за ним пильно слідкують [2, с. 72].

Усі ці обмеження були викликані репертуаром який ставився на сцені театру «пьесы сомнительнаго нравственнаго содержания, и вообще театра в те дни, когда даются подобныя пьесы, безусловно воспрещается; вообще же посещение театра в учебное время должно быть сколь можно реже, дабы ученики могли сколь можно более сосредоточить внимание на учении, как важнейшем деле детского и юношескаго возрастов» [2, с. 459].

Шлях який проходили гімназисти заради того, аби поставити спектакль був довгим та важким. Один із прикладів є «Подання попечительної ради Бердянської жіночої гімназії попечителю Одеського навчального округу про дозвіл влаштувати благодійний спектакль спільно з учнями чоловічої гімназії» від 2 березня 1906 року. Представництво Попечительної ради Бердянської жіночої гімназії просило дозволу Попечителя Одеського учбового округу поставити на сцені театру концерт для бідних учениць цієї гімназії: «Участие учащихся в спектакле не возражаю [...]. Прав. участие в концерте принадлежало исключительно ученицам гимназии г. Саханевой и ученикам местной мужской гимназии. Донося об этом, Попечительный Совет имеет честь покорнейше просить разрешения Вашего Сиятельства на устройство означенного концерта.» [1, с. 53-54].

Обмеження студентів, щодо відвідання театральних вистав з часом тільки посилюється. В археографічному виданні «Бердянська чоловіча гімназія (1901 – 1919 роки), 2007 року» були оприлюднені «Секретні пропозиції колишнього учителя Бердянської чоловічої гімназії Д. Мухіна директору народних училищ Таврійської губернії щодо упередження розбещення учнів». Викладач закликає закрити учням вільний доступ до театру і подібних звеселяючих місць, де в останній час часто даються п'єси сумнівного змісту, на кшталт «Чорних воронів», п'єс які підносять єврейське життя і т.п., котрі дуже забруднили репертуар театральної сцени Бердянська. Актуальним було питання не тільки навчання, але й релігійно-моральний настрої учнів [1, с. 360]. За результатами з'їзду було прийнято клопотати про обмеження учнів відвідувати театр, особливо в канун святкових днів і далі в дні посту, які не пов'язані зі святістю перелічених днів [1, с. 362].

Основні висновки. Отже, досліджуючи історію розвитку театральної справи, простежуємо, як поступово обмежуються права на відвідання учнями вистав. Та не дивлячись на заборони вони знаходили можливість проявити свої таланти та насолодились акторською грою на сцені Зимового театру Бердянська.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бердянська чоловіча гімназія (1901–1919 роки) // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Київ : Освіта України. Т. II. 2007. С. 631.
2. Бердянська чоловіча гімназія (остання третина XIX століття) / Упорядники: В.М. Константинова, І.І. Лиман // Матеріали з історії Бердянського державного педагогічного університету. Том I. К.: «Освіта України», 2006. С. 528.
3. Полное Собрание Законов Российской империи. СПб.: Типография 2 Отделения Собственной ЕИВ Канцелярии, 1874. Собр. II. Т. XLVI. Отд. II. С. 85 – 99.

Олена СТОЙЛОВСЬКА,
магістрантка 1 курсу
гуманітарно-економічного факультету
Науковий керівник: **Марина АНТОЩАК,**
к.і.н., доцент (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ ТА САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ БОЛГАРСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ ПІВНІЧНОГО ПРИАЗОВ'Я

Актуальність. Процес формування культурної ідентичності та самоідентифікації на сьогодні є доволі проблематичним, а отже, актуальним у вивченні. Через те, що світ постійно інтегрується, зазнає трансформацій, руйнуються або послаблюються старі, і, водночас, формуються нові ідентичності. Культурна ідентичність як явище реалізується за допомогою механізму культурної ідентифікації. Самоідентифікація людини, як частини певної спільноти, характеризується пошуками орієнтирів у сучасному нестабільному середовищі. Культурна (само)ідентифікація допомагає людині визначити своє місце в соціокультурному просторі і вільно орієнтуватися в навколишньому світі.

Ступінь досліджуваності теми. Серед тих, хто зробив внесок у вивчення явища культурної ідентичності та самоідентифікації можна відзначити таких зарубіжних дослідників: М. Кастельс, Г. Абрамсон. Питання культурної ідентичності та самоідентифікації болгар Північного Приазов'я, вивчали вітчизняні науковці: В. Пейков, І. Букреєв, Н. Глебов, Н. Юрчак.

Мета і методи дослідження. Метою дослідження є визначення головних особливостей формування культурної ідентифікації та самоідентифікації болгар Північного Приазов'я. Під час роботи над темою були використані такі методи дослідження, як евристичний, порівняльно-історичний, структурно-функціональний та дедукція.

Сутність дослідження. Культурна ідентичність - це явище, яке реалізується за допомогою механізму культурної ідентифікації, і лишається умовою консолідованого існування суспільства. Глибинна потреба людини полягає в баченні перед собою яких-небудь персоніфікованих зразків, за